

Export slovenského stavebníctva smeruje aj pod Kaukaz

Author: Marián Hudec | Published: 16.10.2009

Mimo republiky sa presadia iba podniky so štruktúrou, personálne i ekonomicky pripravené, a to si nemôžu dovoliť malé či niektoré stredné firmy, ktoré sa len ťažko reštrukturalizujú. Čoraz viac sú potrební kvalifikovaní zamestnanci a štát bude musieť k tomu prispôbiť odborné školstvo, zvyšovať ich vzdelanosť i odbornosť, čím sa konkurenčná i exportná schopnosť slovenského stavebníctva zvýši.

V Groznom vyrastá športový komplex

Po skončení občianskej vojny prišli do hlavného mesta Čečenska stavbári firmy NFS Consulting so sídlom v Námestove, aby tam postavili najmodernejší športový komplex v rámci republík severného Kaukazu. Projekt predstavuje súbor 38 športových, technických, sociálnych, ochranných a zabezpečovacích objektov. Kľúčový je veľký futbalový štadión pre 30-tisíc divákov zodpovedajúci najvyšším štandardom medzinárodnej futbalovej federácie. Ďalej sú to tréningové plochy, hotel s 500 izbami, plavecké bazény alebo viacúčelová športová hala. Slovenská firma musí pri výstavbe zohľadniť aj riziká zemetrasenia, pretože mesto je v seizmicky citlivej oblasti. Výstavbu financuje republika Čečensko a podporuje ju aj jej prezident Ramzan Achmatovič Kadyrov.

NFS Consulting za poldruha roka prestaval v Groznom 600 miliónov rubľov a do konca tohto roka to bude zhruba miliarda. Prvá etapa výstavby za 4,5 miliardy rubľov sa financuje zo štátneho rozpočtu a ukončia ju v roku 2011. Na celý športový komplex sa vynaloží 12-miliárd rubľov, pričom druhú a tretiu etapu plánujú vyfinancovať zo súkromných zdrojov. Firma má na celú stavbu, kde pracuje v nepretržitej prevádzke okolo 350 ľudí, rámcovú zmluvu. V súčasnosti je dokončená hrubá stavba štadióna pre tisíc divákov, pričom sa pokračuje na výstavbe športovej haly. Budujú sa vonkajšie káblové siete, nové trafostanice a rekonštruujú tie, ktoré sú v meste.

Vo vedení celej stavby, na postoch stavbyvedúcich, majstrov i pomocných majstrov a strojníkov rozhodujúcich mechanizmov figurujú Slováci. „Domáci pracujú ako robotníci a vedúci čiat a všetci podávajú dobré výkony. Majú rôznu zručnosť i pracovné návyky, ale veľa závisí od toho, ako sú ochotní učiť sa. V Čečensku totiž počas občianskej vojny absentovalo v stavebníctve školstvo. Na druhej strane nás milo prekvapilo, že sme tu našli chytrých a vnímavých pracovníkov v technickej príprave a logistike. Poznáme domáce prostredie, čo nám veľmi pomáha. Všetky receptúry a celú produkciu kontroluje miestny certifikačný inštitút, čo jej dáva punc serióznosti a spoľahlivosti,“ informoval Karol Gandel, generálny riaditeľ NFS Consulting.

Nová mešita vedľa pravoslávnej katedrály

Slovenskí stavbári prišli do Grozného vlni na jar. Postupne tam dovezli techniku, čo im zabralo dosť času. V krajine platili protiteroristické opatrenia a nepúšťali tam zahraničné firmy. NFS Consulting však koncom roka 2007 vyhrala medzinárodný konkurz a podpísala príslušné zmluvy. Do začatia prác investovala vyše 100-miliónov rubľov, no ekonomické zhodnotenie sa ukáže až po preinvestovaní poldruha miliardy rubľov. „Zatiaľ ideme podľa výrobných kalkulácií, pričom znižujeme niektoré nákladové položky, ako sú mzdy, náklady na cestovné a podobne. Zaviedli sme aj úkolovú mzdu. Nejde o to mzdy znížiť, ale zvýšiť ich zásluhovosť. Pri výstavbe spolupracujeme najviac s ministerstvom športu ako s priamym investorom športového komplexu,“ zdôraznil Gandel.

Taký je momentálny obraz hlavného mesta Čečenskej republiky. Po skončení občianskej vojny v meste stavajú nové byty a postupne obnovujú fabriky. V jeho centre sú novostavby s modernou architektúrou, vrátane novej mešity. Jej sloh sa podobá Modrej mešite v Istanbule so štyrmi minaretmi na okrajoch. Kúsok od nej je rekonštruovaná stavba pravoslávnej katedrály. Ruská vláda dbá na dobré spolunažívanie moslimov i kresťanov, pričom obidve náboženstvá spolupracujú. Na hlavných uliciach už naplno funguje doprava a na svetelných križovatkách sa vytvárajú rady áut.

Čečenská vláda všetko financuje z podielov za ťažbu ropy, ktoré podľa ruského zákona zostávajú v republike. Ďalšie dotácie dostáva krajina z ústredného rozpočtu z Moskvy a okrem toho mnohé projekty financuje Nadácia Achmata Kadyrova. Jej predsedom je súčasný prezident Ramzan Kadyrov a peniaze do nej prúdia z miestnych aj z ústredných ruských zdrojov. Čečensko je dôležitou bránou k ropným poliám Kaspického mora a významnou spojnicou k bývalým sovietskym republikám na Kaukaze. Ľudia ešte pociťujú dôsledky konfliktov z rokov 1994 až 1999. Približne štvrtina z asi 800-tisíc obyvateľov Čečenskej republiky bola vysídlená. V minulých rokoch sa mnohí z nich vrátili zo susedného Inguška a z Dagestanu. Okrem miest sa z vojnových rán zotavuje i vidiek. Aj tam sa stavia a všade je už pokoj. Tunajší ľudia nechcú žiadnu vojnu, ale pokojný život a prácu. Také sú doterajšie skúsenosti našich stavbárov v Čečensku.

Vizualizácia a foto - NFS Consulting

16.10.2009 10:42, Marián Hudec